

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60603
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXX

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, February 12-11, 1983

Nr. 30

BEGINAS VALDO IZRAELIO KARO MINISTERIJĄ

Lietuvos Taryba, paskelbusi Nepriklausomybės Aktą: iš kairės sėdi: Jonas Vileišis, dr. Jurgis Šaulys, kun. Justinas Staigaitis, Stasys Narutavičius, dr. Jonas Basanavičius, Antanas Smetona, kan. Kazys Stepas Šaulys, Steponas Kairys, Jonas Smilgevičius; stovi: Kazys Bizauskas, Jonas Vailokaitis, Donatas Malinauskas, kun. Vladas Mironas, Mykolas Biržiška, kun. Alfonsas Petrulis, Saliamonas Banaitis, Petras Klimas, Aleksandras Stulginskis, Jokubas Šernas ir Pranas Dovydaitis.

Pirmadienį Šaronas atsisveikins Izraelio kariuomenės vadovybę

GEN. ŠARONAS SIEKS RINKIMŲ, KAD GALETŲ NUSLUOTI VISUS DABARTINIŲS MINISTERIUS

JERUZALĖ. Izraelio kabinetas, tris dienas svarstęs teismo komisijos pranešimą, ketvirtadienio naktį, 16 balsų prieš vieną (paties gen. Šaron) nutarė priimti trijų teisinių, iš tyrusių Sabros iš Satilos stovyklose vykusias palestiniečių žudynes, išvadą, kad ir gynybos ministeris gen. Ariel Šaronas dalinai yra kaltas dėl minėtų žudynių.

Ketvirtadienį gen. Šaronas tris kartus aiškinosi visam ministerių kabinetui, kad jis nekalta dėl įvykių Beirute priešmesčio stovyklose, kad aukščiausio teismo pirmininkas nežino, ką jis daro, kokią žalą neša visam Izraeliui, ir baigė savo kalbą, pareikšdamas, kad jis neatsistatydins.

Kada buvo paskelbti ministerių kabineto narių balsavimo rezultatai, gen. Šaronas apgalvėjęs, kad ministeriai taip lengvai paveikiami, atsistojo ir išėjo. Jis nedalyvavo tolimose kabineto narių svarsty muose.

Paskelbus paskutinius balsavimo rezultatus, premjeras pa tyrtino, kad kabinetas, apkla ustinęs kelis svarbesnius liudi ninkus ir siūlomus atleisti iš tarnybos kariuomenės vadus pripažįsta teismo komisijos pra nešimą. Beginas paprašė, ka gen. Šaronas atsisistatydintų, t ečiau pastarasis nepasakė, ka jis atsisistatydina, o atsikėlė i išejo.

Kabineto nariai atsikvėpė, ka jis išėjo, bet klausimas dar bu vo nebaigtas. Jam neatsistatyd nus, premjeras pasiūlė, kad p e sėdžiaujantieji nutartų jį nu tyti pareigų pašalinii. Jėgu vis pripažįstame teismo komisijos pranešimą, ir visi žinome, kad jis neatsistatydins, tai privalom i atleisti iš tų pareigų. pa žymėjo premjeras.

Kabinete kilo naujas gincas. Vieni norėjo duoti jam valdyt i tą ministeriją. Kiti tvirtino, kad tai būtų priešinga tei eju nutarimui. Dar kiti bijojo, kad Šaronas nepavartotų savo įtakos, nepabandytų surasti pervers mo. Vieni norėjo palikti genero lų Šaroną kabinete, kiti bijojo krašte neamumų. Trečiams rū pėjo karių nuotaikos.

Beginas pareiškė, kad me pasitęsiosime iš tei eju, jei at leisime iš gynybos ministerijos, o duosime jam kitą ministeriją. Vienas ministeris tuojau pasiū lė premjerui perimti gynybos mi nisteriją. Nubalsuota vienba siu. Beginas sutiko laukinėi per imti gynybos ministeriją.

Prie kabineto rūmų ketvarta dienį ejo demonstracijos. Jumi mas nešiojo plakatus, pasika kančius už gen. Ariel Šaroną. Kitoje aikštės pusėje plėvasavo preišingi plakatai. Pats svarbiau sias sakė "Norime takos". Kiti patarė užmiršti Libaną ir grįžti namo.

Visai prie kabineto darų bu vo iškeltas didelis plakatas: "Tu esi aukščiausias įstatymas!" Kit "Įstatymai visiems rašyti! Re kia — ir Tau!"

A. Šaronas, išeidamas, me žvilgnį į šiuos plakatus. Vien prazingsniavo p r minį ir p čias nuėjo į ministeriją. Tu pasakė, kad pirmadienį jis at stalydins. Tuo tarpu adjunt tam įsakė surinkti dokum tus, kurie jam gali būti rei lingi. Adjutantai pranešė pre jerui Beginui, kad gen. Šaror atsisistatydins pirmadienį, a sveikins su štabu ir perdi ministeriją.

DOBRYNINAS TURS GRĮŽTI MASKVON

WASHINGTON, D.C. — Ju jus Andropovas, paėmęs vyria sybę Maskvon, paprašė v valdžios pareigūnus eiti se pareigas, bet pamažu jis pr jo kaitalioji įtakingesnius reigūnus.

Washingtonė jau pasig andas, kad ilgametis Soviet ambasadorius Anatolijus D ynynas jau atsauktas į Mask val kalbas yra žilas plaukas gal Andropovas, pažinęs D l aima, nori apkarpyti jo dide privilegijas. Dobryninas lu geras Brežnevo draugas. Tva nama, kad Dobryninas gaud tikslias informacijas iš auči Amerikos pareigūnų, bet t l eusi netiesa. Naujuoju amba loriūmis bus paskirtas dabu nis ambasados tarnautojas Be mestnych, Andropovo draug

KARIAI MAŠINA FILIPINŲ MAISTININKUS

MANILA, Filipinai. — Prie savaite Filipinų kariai nuš eptynis maistininkus. Jie bu nepatenkinti prezidento Ma praveistais rinkimais.

Dabar gen. Fidel Ramos p aėsa, kad į Filipinų pietines as pasiusta dar 2,00 kariu Yra kelios salos, kuriose iš ginkluotos gaujos, pagrobia did lių salų administraciją, policijos centrus, Federalinė džia to netoleruos.

— Penktadienį aukso un kainavo \$196.

Helmut Schmidt

Helmut Schmidt jau pr jo rinkiminių kampanijų d aškina skirtumą tarp liba revo ir Gromykos kėlon

VLIKO ŽYGLIAI EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJAI PAREMTI

Vyriausias Lietuvos Išlaisvi nimo Komitetas, patyręs apie 1981 m. sausio 3 d. šešių Euro pos Parlamento atstovų pasiūly ta rezoliuciją, liečiančią padėti Estijoj, Latvijoj ir Lietuvoje, ir susijusius su tuo svarstymus Eu ropos Parlamento politinėje ko misijoje, taip pat dr. A. Geručio ir inž. A. Venskiaus alliktus tuo reikalu, žygius, nutarė tuojau imtis papildomos akcijos šiai pristatytai rezoliucijai paremti.

Bendrame pasitarime, su lat vių ir estų organizacijų atsto vais buvo sutarta įteikti Euro pos Parlamento nariams bendrą memorandumą Pasaulinės Baltų Santalkos vardu, kuriai šiais metais pirmininkauja dr. K. Bobelis. Šis memorandumas, paruoštas dr. D. Krivicko, talti ninkaujant dr. K. Jurgelai, lat viams ir estams pritarus, buvo pasiustas 1982 m. rugsėjo 25 d. Antras papildomas pareiškimas, 1983 m. sausio 8-tos dienos, bu vo įteiktas VLIKO delegacijos asmeniškai p a r l a m e n t a r a m Strasburge.

Artimesniems santykiams pa laikyti su Europos Parlamentu, VLIKO atstovas inž. A. Venskus keliais atvejais matėsi su Poli tinės Komisijos referentu, dr. Otto von Habsburg. Dr. K. Bo

KALENDORELIS

Vasario 12: Modestas, Žilvinė, Dievmanta, Gintenis, Eja, Vy gandas.

Vasario 13: Benionas, Rauda, Vilgalis, Ugnė, Spūdis, Rauda, Visbaras.

Vasario 14: Valentinas, Žynė, Saulis, Dyza, Mantgailis.

Saulė teka 6:51, leidžiasi 5:20. Oras debesuotas, gali snigti.

SEKRETORIUS G. SHULTZ GRĮZO Į JAPONIJĄ

TOKIJO, Japonija. — Sekr. George Shultz praleido 12 dienų Azijoje. Visur jis turi užvilinti savo kelionę ilgiau, negu pra džioje planavo. Jis pasitarė su Azijoj esančiais Amerikos am basadoriais. Jis panaudojo progą informuoti Amerikos pareigū nus apie kiekvieną dieną daro mas pakaitas.

Sekretorius, grįždamas iš Hong Kongo, manė, kad verta užsukti į Tokiją ir painformuoti Japonijos premjerą apie savo kelionės išpūdžius ir patirtus faktus. Jis buvo susitikęs su premjeru Jasuhiro Nakasone. Turėjo progos susipažinti su jo dukra Mičiko Acumi. Ji įteikė dovaną parvežti žmonai. Penk tadienį sekretorius išskrido į Washingtoną.

— Izraelio generolų dauguma patenkinta, kad gen. Šaronas atleistas iš gynybos ministerio pareigų.

— Šiaurės Brazilijoje kilo di delės audros ir lietus. 17,000 gy ventojų neteko pastogės. Laimė, kad ten šilta.

— Beginas pasiuntė stiprią apsaugą aukščiausio teismo pi rmininkui Icakai Kahanui ginti. Jis ragino generolą A. Šaroną atleisti iš pareigų.

— Londono vandentiekio pri žiūrėtojai rado 3 jaunų berniuku griaučius. Dabar policija labai atidžiai ieško žudiko.

— Ketvirtadienį Jeruzalėje buvo mesta bomba į minią, p r o testuojančią prieš Beginą. Vien as žmogus užmuštas, 6 sužeisti.

— Lawrenceburg, Tennessee valstijoje, bruzgnyuose nuuodi jo pusę milijono juodvarnių, kenkusių ūkininkams.

— Vėzikų unijos vadas Roy L. Williams pripažintas kaltu.

TARDYTOJAS KLAUSINEJO LESEK VALENSĄ ŠEŠIAS VALANDAS

HELMUT SCHMIDT JAU RUOSIASI RINKIMAMS, VAZINEJA IS VIENO SUSIRINKIMO Į KITĄ

VARSUVA, Lenkija. — Soli darumo unijos pirmininkas pra leido šešias valandas Varšuvos kariuomenės tardytojo įstaigoje. Pradžioje jis buvo pasiryžęs vi sai nevažiuoti į Varšuvą ir neliu dar. Bet kai patyrė, jog karo teismas svarsto penkių Solida rumo veikėjų bylą, tai jis nu tarė paklausti, ko prokuratūra iš jo nori.

Vidaus reikalų ministeris Jer zy Urban pareiškė, kad eina byla Kor grupės, kuri planavo nuversti dabartinę Lenkijos vy riausybę. Pats Valensa šioje by loje nebuvo įveltas. Jis buvo sumintas 1981 m. gruodžio 13 d., saugomas namų arešte.

Valensa nepakenks savo draugams

Suimtieji buvo susirūpinę Va lensos liudijimu.

— Nebijokite, aš nepakenksiu savo draugams, — atsakė jiems Valensa.

Valensa dar pareiškė, kad jis nepritaria prevartai prieš savo draugus.

L. Valensa pripažino karišką Lenkijos vyriausybę, nors jis asmeniškai nemėgsta generolo Jaruzelskio, Premjeras Dancige tarėsi su Valensa: bet vėliau ka riuomenės vadas nutarė išardyti visą Solidarumo judėjimą, at šaukti jam pripažintas teises.

Jaunas prokuroras nebuvo ge rai informuotas apie to meto Lenkijos darbininkų nuotaikas. Valensa turi gerą atmintį, jis žino Kor grupės planus ir jam gerai pažįstami darbininkų uni jų reikalai. Prokuroras liepė Va lensai ateiti penktadienį.

Helmut Schmidt Vokietijoj yra labai populiarus

BONA, V. Vokietija. — Buvęs Vakarų Vokietijos kancleris H. Schmidt neturi valdžios galios, bet gyventojų tarpe jis labai po

populiarus. Jis yra geras kalbėb jas, atsimena faktus, todėl jo žmonės laukia. Jis visuomet tu ri ką įdomaus pasakyti.

Buvęs kancleris sako, kad so cialdemokratai valdė kraštą 13 metų, kol prieš penkis mėnesius maža laisvųjų demokratų gru pelė persimetė pas krikščionių demokratus. Visi turime atidžiai sekti pakaitas, mažos grupės padarytas. Žmonės turi jausti, ar tas 13 metų valdymas buvo naudingas kraštui, ar gal jis netarnavo gyventojų daugumai.

Schmidt moka kasdienybės įvykiais sudominti klausytojus. Jis gyvai papasakojo, kaip L. Brežnevas atvažiuodavo pas jį ir kaip A. Gromyka atvažiavo pas kanclerį Kohl.

TURETŲ REPINTIS DVASISKAIS REIKALAI

ROMA, Italija. — Romos pro kuratūra atėmė leidimus trim s Italijos kunigams išvažiuoti iš Italijos.

Pasirodo, kad vienas dvasiš kis, užimantis labai aukštąs pa reigas Vatikano banke, jau nuo 1973 iki 1980 metų mokėdavo išimti perleistus į banką gazo lino mokesčius. Teismas jam ne išvengiamas. Jis gali patekti keliems metams už grotų.

Užsienin negalės išvažiuoti prelatas Mario Pimpo. Jis turė jo išmukti prikašti savo liežuvi, bet išpasakojo kam nereikia ku nigo Giacomo Ceretto paslaptis. Dabar abu kunigai negali iš važiuoti. Vienas už išplepėjimą patikėtų paslapčių, o antrasis už nusikaltimus.

— Du Izraelio generolai ir du pulkininkai atleisti iš tarnybos.

— Valensos liudijimai bus naudojami suimtiesiems kaltin ti. Visi jo pareiškimai užrašomi.

ALEKSANDRO MANTAUTO ATSIMINIMAI APIE PŪTVĮ

(Tėsinys)

Jo auklėjamoji šaulija — visiemis reikalinga. Jis nekvalifikavo valdžią gera ir bloga: jam buvo valdžia, būtinai valyti. Negera, tai pasikeis; o yra darbu, kuriems nereikia keistis — Tėvynės meilės ir pasišventimo darbu. Juos nudirbamas, krovėsi sau ir Tėvynei negincijamą nuopelną. (Vaižgantas, "Tradicija. Du draugai", Trimitas, 1929 m. kovo mėn. 23 d., Nr. 13, p. 204).

Vaižganto žodžiai yra taikūs. Demokratiška valdžia buvo per silpna suvaldyti kai kuriuos pareigūnus ir krašte pasireikšusius savivaliavimus. Nežitarė ji ir gilaus demokrato Pūtvi. Pagaliau, ir pati neatsilaikė prieš Smetonos perversmą. Bet Pūtvis nekariavo su jokia lietuviška valdžia, jokiai valdžiai nepataikavo, palaikė gerus santykius su visomis valdžiomis ir griežtai laikėsi nepartinės, nepolitinės, tautinės ir visuomeninės linijos. Kai demokratine valdžia pasodino pirmąjį Lietuvos prezidentą Smetoną į kalėjimą, jis Smetoną neužmiršo sunkioje valandoje. O kai vėl valdė Smetona, Pūtvis neužmiršo buvusios demokratinės valstybės vyriausybės narių, savo draugų.

Nors jis būtų, mano manymu, daugiau galėjęs atsiekti, panaudodamas savo įtaką bei pažintį ir atkakliau kovodamas už savo poziciją Šaulių Sąjungoje, jis visgi neabejotinai atsiekė didelį darbą. Jo gyvenimas, jo rami laikysena, išlaikyti lygybą ir aiškius ideologinius kelius, nepasidodant "valstybingumo svaičioms" ir partiniams gundymams, šauliams parodė ir irodė, jog tikrai galima sekti "lietuvių tautos žvaigždę idėją pro šalį politinės partinės kovos".

Po Pūtvi mirties įvyko tai, ko jis taip bijojo — Šaulių Sąjunga tapo sukarinta. Bet jo įtaka išliko gyva. Apie tai sakančiai rašo Rapolas Skipitis: "Visuomeniškai, taip sakant putvinskiškai Šaulių Sąjunga buvo veikusi ištisus 16 metų. Per tą laikotarpį jau ir tradicijų buvo susidarę. O tradicijos dažnai nemažiau, o kartais net daugiau reikšminga negu įstatymas. To-

dėl, ir visuomeninį pradą pakeitus vadimui, pradžioje labai didelio perversmo Šaulių Sąjungoje nesimatė. Bet tai nereikia, kad per ilgesnį laiką tas skirtumas nebūtų žymiai stipriau pasireiškęs.

Pagal naują įstatymą Šaulių Sąjunga tik vadinosi visuomenine kariška organizacija. Tikrumoje ji buvo paversta kariška institucija, kurioje tam tikras funkcijas galėjo atlikti nekariskiai, bet vado karininko vadovaujami. Visuomeninė iniciatyva sąjungoje tegalėjo tik tiek reikšti, kiek leido sąjungos vadas, o rinktinėse ir būriuose — kiek leido rinktinio ir būrio vada. Ar tokią organizaciją galima vadinti visuomenine? Taip pertvarkyta Šaulių Sąjunga veikė nepilnus 5 metus. Ji buvo žymiai gausesnėmis valstybės lėšomis remiama, negu seniau gaudavo nesukarintoji sąjunga. Todėl galėjo būti stiprintas karinis paruošimas, o privačiai surinktų lėšų galėjo daugiau skirti kultūriniam darbui. Kultūrinis darbas buvo plečiamas. Putvinskio iškelti šūkiai buvo gerbiami ir palaikomi ir sukurtoje Šaulių Sąjungoje" (Rapolas Skipitis, Nepriklausoma Lietuva statant, pp. 156-7).

Prie Rapolo Skipitio žodžių noriu dar pridėti, jog tradicijų išlaikymas nevyko savaime. Vyko atkakli kova dėl Pūtvi ideologijos ir putvinskiškos dvasios Šaulių Sąjungoje išlaikymo. Toje kovoje dalyvavo visa Pūtvi šeima ir daug artimųjų, beveik visas Pūtvi idėjinis branduolys, daug senųjų Pūtvi išauklėtų šaulių ir jo kovos bei idėjos draugų.

Ypatingai ryškiai, atkakliai ir sėkmingai šioje kovoje pasireiškė šaulės moterys, kurioms sąjunga suvalstybinant, nepaisant įvairių suvaržymų, pavyko išsikvoti savarankišką tvarkymą ir atskirų moterų vienetų steigimą. Šaulės moterys giliau suprato šaulišką idėją, negu vyrai, ir, kai įvairūs paskirti šaulių vadai kalbėdavo apie naujų ginklų įsigijimą, jos plėtė idėjinį šauliškumą stovyklomis, paskaitomis, suvažiavimais, su buvimais, "lietuviškų" tradicijų puoselėjimu, tautiniais šokiais, rankdarbiais, parodomis, radijo

Senelis Kaunas. Čia matome senį medį, Aleksoto tiltą per Nemuną. Tai yra labai retas nuotraukos

valandėimis, šaulių moterų gražiu ir puošniu žurnalu šaulė ir kitokiais būdais.

Viena iš įspūdingiausių Augustino nuotraukų, nuolat variojama įvairiuose leidimuose, liksiančiai tautiniais drabužiais pasipuošusių šaulių moterų, šoninių Kubilų LSS-gos dvidešimties proga, dangeliui ir Lietuvoje, ir tremtyje yra gerai žinoma. (Deja, nei Lietuvių Enciklopedijoje ties ta nuotrauka padėtas kaitingas įrašas — "Sporto šventė Kauno ažuolynė"). Šaulių moterų vadė Mantautė Pūtvytė-Mantautienė ir Sofija Pūtvytė-Mantautienė lankėsi pas moteris šaulės Suonijoj, Estijoje ir Latvijoje (pastaroji net pora kartų). Viešais metais buvo taip intensyviai dirbama, kad per tuos metus S. m. vadi S. Pūtvytė-Mantautienė, nekaltant apie kitas paskaitininkes, teko 52 kartus s Kauno išvažiuoti į įvairias vietas su paskaitomis.

Daugiau ir plačiau apie moterų šaulių veiklą parašyta S. Pūtvytės-Mantautienės straipsnyje "Moters Lietuvos Šaulių Sąjungoje" (žr. Nepriklausoma Lietuva, pp. 77-97). Tų pačių įvykių nebe kartodamas, čia dar tik noriu pažymėti, jog eilė Pūtvi bendradarbių, kuriems nebuvo vietos suvalstybintos Šaulių Sąjungos centro vadovybėje (įskaitant ir marč), energinga visokiais būdais talkininkavo šaulėms moterims, kaip pagrindinėms Vlado Pūtvi idėjų sklaidėjoms ir vykdytojoms.

Šaulės moterys vedė nuolatine kovą prieš suvalstybintos LSS-gos karinį vėdą — karininkų pastangas moteris sukurti, kaip ir vyrus. Nors toje

Bolševikų siautėjimas Merkinės apylinkėse — Antrasis Pirciupis

Kerštas V. Krėvė-Mickevičius

Visi gerai žinome, kas lietuvių tautai buvo Vincas Krėvė-Mickevičius, kaip jis buvo įtrauktas į Lietuvos vyriausybės sudėtį 1940 m., rusams okupavus Lietuvą. Taip pat "Lietuvos archyvuose" skaitome jo pasakojimą apie savo veiklą toje vyriausybėje. Žinoma, kodėl jis 1944 m. pasitraukė į Vakarų.

Apie visa tai žino ir Maskva, kuri įsakė sunaikinti visa, kas yra susiję su V. Krėve-Mickevičiaus.

1944-45 m. Subartonyse Krėvės tėviškės neliko nė žymės: sunaikinti trobesiai, iškirstas nedidelis sodelis, užgriautas šulinys, sunaikintos tvoros. V. Krė-

kovoje būdavo pralaimėjimų, bendrai kalbant, moterys ne tik išlaikė, bet nuolat stiprino savo visuomenišką-ideologiską poziciją. Ypač per paskutiniuosius kelis Lietuvos laisvės metus, paskutiniosios šaulių moterų vadė Sofijos Pūtvytės-Mantautienės bei jos bendradarbių iniciatyva, prieš vyrus buvo panaudota pati sunkiausiaji artillerija — jų žmonos. Šaulių moterų vadovybė užmezgė nuosirdžius santykius su birutėmis. Už šaulių moterų teises padėjo kovoti ponis Sofija Smetonienė. Pagaliau, šaulių moterų vadė pakartotinai lankėsi pas prezidentą Antaną Smetoną. Prieš tokią sunkią artilleriją vyrams nebuvo lengva atsilaikyti. Tokiu būdu šaulės moterys įstengė daug atsiekti.

(Bus daugiau)

vės-Mickevičiaus giminės istoriui ar išblaškyti. Sesers Sasnauskienės, gyvenusios Ilgininkų km., sūnus nušautas. Kita sesuo Javarauskienė, iš Merkinės su vaikais dingo Sibire. Mickevičiaus (V. Krėvės tėvo antra šeima) šeima po Stalino mirties buvo grįžusi iš Sibiro, bet negavusi leidimo Lietuvoje prisiregistruoti ar įsidarbinti, grįžo atgal Sibiran. Žodžiu, rašytojo artimieji bei tolimesni giminaičiai visi buvo atrasti, išaiškinti ir nubėrėti.

Po kelių metų Maskva respublikinėje spaudoje leido paskelbti melagingą žinią apie V. Krėvę, apie jo gyvenimą JAV, apie jo "apgailėstą" dėl emigravimo, kai šis jau buvo miręs. Lietuviai tauta beveik nieko nežinojo, kaip Maskva buvo užpūsi ir kaip pasielgė su Krėvės tėviške, su artimaisiais. O lietuviams jis ir toliau liko brangus. Jo raštai toliau šlido lietuvių širdis. Šių jausmų negalima atimti iš lietuvių. Tai supranta ir Maskva. Ir su tuo turėjo skaitytis, ypač po Stalino mirties.

Po daugelio metų Raitininkų kaime buvo nusavintas namas, panašus į buvusį Subartonyse Mickevičių namą, atvežtas į Subertonis ir toje pačioje vietoje perstatytas. Jame įrengtas šokių toks V. Krėvės-Mickevičiaus muziejus. O šiame muziejuje nieko nėra susijusio su V. Krėve bei jo giminėmis. Vien išlikusios tos vietos, kur V. Krėvė gimė, augo ir atvažiuodavo pavišėti, atostogų praleisti.

Is E. Liet.

VLIKO žygiai Europos Parlamento rezoliucijai paremti

(Atkelta iš pirmo puslapio)

Inž. A. Venskų patyrė parlamentary nuomonę, kad Parlamento svarstant rezoliucijos projektą būtų svarbu, kad dalyvautų skaitlingesnė pabaltiečių delegacija. Turedama tai omenyje, VLIKO valdyba savo posėdyje 1982 m. rugėjo 18 d. nutarė sudaryti delegaciją, pirmininkaujant dr. K. Bobeliui, ir pakviesti joje dalyvauti inž. A. Venskų ir J. Vilčinską ir eventualiai kitus asmenis, kuriuos pirmininkas laikytų reikalinga pakviesti. VLIKO galutinė delegacija buvo sekančios sudėties: dr. K. Bobelis; inž. A. Venskų; Birutė Venskuvienė, Eltos prancūzų kalba redaktorė; Z. Juras, D. Brilanas; Lietuvių Sąjungos pirmininkas; dr. J. Norckaitis (Vokietija), ir kun. dr. Juozas Prunskis, Amerikos Lietuvių Tarybos atstovas.

Dr. K. Bobelis sausio 10 d. išvyko į Strasburgą, kur susitiko su kitais delegacijos nariais ir prieš rezoliucijos svarstymus VLIKO delegacija buvo priimta eilės parlamentary. Pabaltiečių delegacija, kurioje, be VLIKO delegatų, taip pat dalyvavo iš latvių pusės Julijus Kačelis (Vokietija) ir A. Freimanis (Svedija), ir iš estų — A. Luik (Vokietija), buvo oficialiai pasveikinta Europos Parlamento pilnaities sesijos metu.

Pirmąs rezoliuciją, VLIKO delegacija surašė Europos Parlamento nariams ir spaudos atstovams priėmimą, kuriame dalyvavo taip pat latvių ir estų atstovai. Šia proga kalbas pasakė VLIKO ir Pasaulinės Baltų Santalkos vardu dr. K. Bobelis, ir parlamentari dr. Otto von Habsburg ir A. Tyrell.

Eltos informacijos tarnyba, šovė septynis maistinius.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

Kraštotyros katalogas

Paminklų apsaugos ir kraštotyros draugija išleido "Kraštotyros darbų katalogo" III dalį. Jame skelbiami dešimties rajonų — Panevėžio, Pasvalio, Plungės, Priemės, Radviliškio, Raseinių, Rokiskio, Skundo ir Šalčininkų — kraštotyrimų 1207 rašytiniai darbai.

Darbu vertė ir gausumą pasižymi panevėžietis J. Buzas, pasvalietis A. Stapulionis, plungietis J. Čekavičius ir kiti kraštotyriminkai.

Daugiau pieno iš privačių karvių

Kaip praneša Tiesa, Kauno rajone iš kolūkiečių darbininkų ir kitų kaimo gyventojų 1982 metais pieno surinkta 10 tūkstančių tonų, arba penktadaliu daugiau negu ankstesniais metais.

Pažymėtina, kad pieno daugiau surinkta tik iš tų žmonių, kurie turi nuosavas karves, bet ne iš visuomeninių ūkių. Ypač svarūs čekiškės ir Rokių gyventojų laikomų karvių indėlis.

(Is Europos Lietuvio)

— Filipinų salose kariai nušovė septynis maistinius.

REORGANIZUOTOS BENDRUOMENĖS ŽODIS LIETUVIAMS

MIELI LIETUVIAI!

Vasario 16-oji — laisvės ir nepriklausomybės akto paskelbimo diena. Ji nusako mūsų tautos nepalaužiamą norą, ryžtą laisvai, nepriklausomai gyventi ir kurti savitą gyvenimą. Tai svarbiausia, reikšmingiausia šventė mūsų tautos ir valstybės istorijoje.

Šios iškilios šventės proga, JAV R. LB-nės vadovybė nuosirdžiai sveikina seses, brolius, pavergtoje tėvynėje Lietuvoje, Sibiro taigose, rusų komunistų kalėjimuose ir visus išblaškytus po visą laisvąjį pasaulį.

Lai ši didžioji šventė gaivina, stiprina tautinę sąmonę, laisvės viltį ir tautinį solidarumą. Tesuteikia mums naujų jėgų, naujo ryžto, ištvermės besąlyginėje kovoje už pavergtos tėvynės Lietuvos ir mūsų tautos greitesnį išlaisvinimą.

Kiekvieno sąmoningo lietuvio šventa, kilni pareiga dalyvauti Vasario 16-osios šventės minėjime ir savo veikla, savo auka prisidėti prie pavergtos tėvynės Lietuvos laisvinimo darbų.

JAV R. LB-nės vadovybė prašo Vasario 16-osios šventės minėjimus kolonijose rengti tik viena, paliekant pirmenybę vietos ALTo skyriui. Minėjimo metu aukas skirti tik ALToi, nes jis vykdo mūsų tautos valią, rūpinasi ir deda visas pastangas, kad pavergtą tėvynę Lietuvą greičiau atgautų laisvę ir nepriklausomybę.

Vasario mėnesį surinktų aukų nukreipimas kitai institucijai būtų sąmoningas trukdymas, kenkimas pavergtos tėvynės Lietuvos laisvinimo veiklai.

Prašome visus tautinės atsakomybės jausmą turinčius lietuvius remti, stiprinti ALTo veiklą, laikytis pagrindinių organizacijų darbo padalos, tarpusavio susitarimų ir vieni kitiems paramos.

Lai bendro darbo dvasia tejungia, teragina mus visus veiksmingiau remti ALTo veiklą ir plačiau, veiksmingiau jungtis į lietuviškas išlaikymo darbų sritis.

Dr. V. PLIOPYS, JAV R. L. B-nės Tarybos Prezidiumo pirmininkas

Dr. V. DARGIS, JAV R. L. B-nės Centro Valdybos pirmininkas

MAYOR JANE M. BYRNE
FOR ALL CHICAGO

PUNCH #10

Vote Democratic February 22, 1983

Charles Beacham
(Bičiūnas)

Naujienų 69 metų sukakties proga norėčiau pažymėti, jog jos yra vienas iš seniausių ir rimčiausių lietuvių laikraščių išėjimo. Naujienų tikslai — ugdyti lietuvių kalbą, palaikyti lietuvių patriotiškumą, raginti visus lietuvius kovoti dėl Lietuvos laisvės.

Jau 69 metai, kai Naujienos supažindina lietuvius su naujaisiais įvykiais pasaulyje, o taip pat informuoja, kas vyksta kaimo Lietuvoje.

Linkiu Naujienų redaktoriumi, jo bendradarbiams ir visam N. štabui ir toliau sveiku protu vadovaujantis dirbti Lietuvos laisvės.

Šia proga Naujienų reikalams aukoju 100 dolerių.

Architektas O. Thiel

Pirmoji lietuviška opera "Gražina"

Valstybės teatre Kaune buvo P. Olekos pastatyta, Jurgio Kar-
navičiaus parašyta — 4 veiksmų,
5 paveikslų, su pagal Ad. Mic-
kevičiaus poemą K. Indriūso
parašytu libretu, dirigentu M.
Bukša, A. Galdiko dekoracijo-
mis, kostiumais ir butaforija,
chormeistriu J. Starka ir balet-
meisteriu N. Zvierevu, režisū-
tos padėjėju J. Stumbru, lygiai
tuo metu, kai sukako Lietuvos
nepriklausomybės 15 metų —
vasario 16 dieną. Taigi, ta die-
na bus istoriškai Lietuvos muzi-
kai.

Kaip paprastai, tą dieną teat-
ras buvo pilnas pirmiausia įvai-
rių užsieniečių diplomatų ir kit-
tos oficialios, publikos, bendrai
— pilnutėlis. Sulaukus preziden-
to, sugriežtėjęs po maršas,
paskui Lietuvos himnas, ir tau-
tinėmis vėliavomis šonuose pa-
dekoruotoje scenoje prasidėjo
opera. J. Karnavičius yra patis
ceteros orkestru dalyvis, todėl
ypač sveikintina jo pastanga,
kai iki šio laiko nebuvo kitų
parašytos didelės lietuviškos
operos.

Pagal Micekevičiaus poemą,
veikia asmenys parodyti šie: ku-
nigaikštienė Gražina — V. Gri-
gaitienė, jos vyras Liutauras —
K. Petrauskas, dvariškis Rim-
vydas — A. Kučinskis, jaunas
bajoras — A. Sodeika, senas vai-
dila — St. Santvaras, antras vai-
dila — St. Sodeika, pažas Lai-
mutis — A. Dičiūtė, Ramutė —
Gr. (pati — Gražina), Matulė-
tytė, kvieslys — V. Puškorius;
dar dalyvauja minja, bajorai,
jaunimas, kareivys, pilėnai. Veik-
smas vyksta Lietuvoje, Vytauto
laikais. Dalyvauja ir papildoma
mas vyrų choras (ved. A. Ma-
kačino).

Vaidilų giesmės teikia operai
istorinį senoviską atspalvį, o tas
joje dainų motyvas ir merginų
daina "lietuvišna" ši kūrinių.
Panašiai yra sukurta ir opera
"Caras Saltanas". (Ir čia yra
kažkas panašų į "Skomorocho-
" "Care Saltane" — jis linksmin-
tojas pranešėjas prie dvaro).
Linksminimo scena "Gražinoje"
vaiduoja lyg ir pasaką, su įpi-
tu politiniu momentu. Čia ba-
landėlė lietuviškaitė (su sparnais,
"kaip reikia" — baletas darbas,
kaip ir kitų pasakos personažų),
ją puola ir besigerinas vanagas
kryžiuotis, laputė su konfede-
ra-

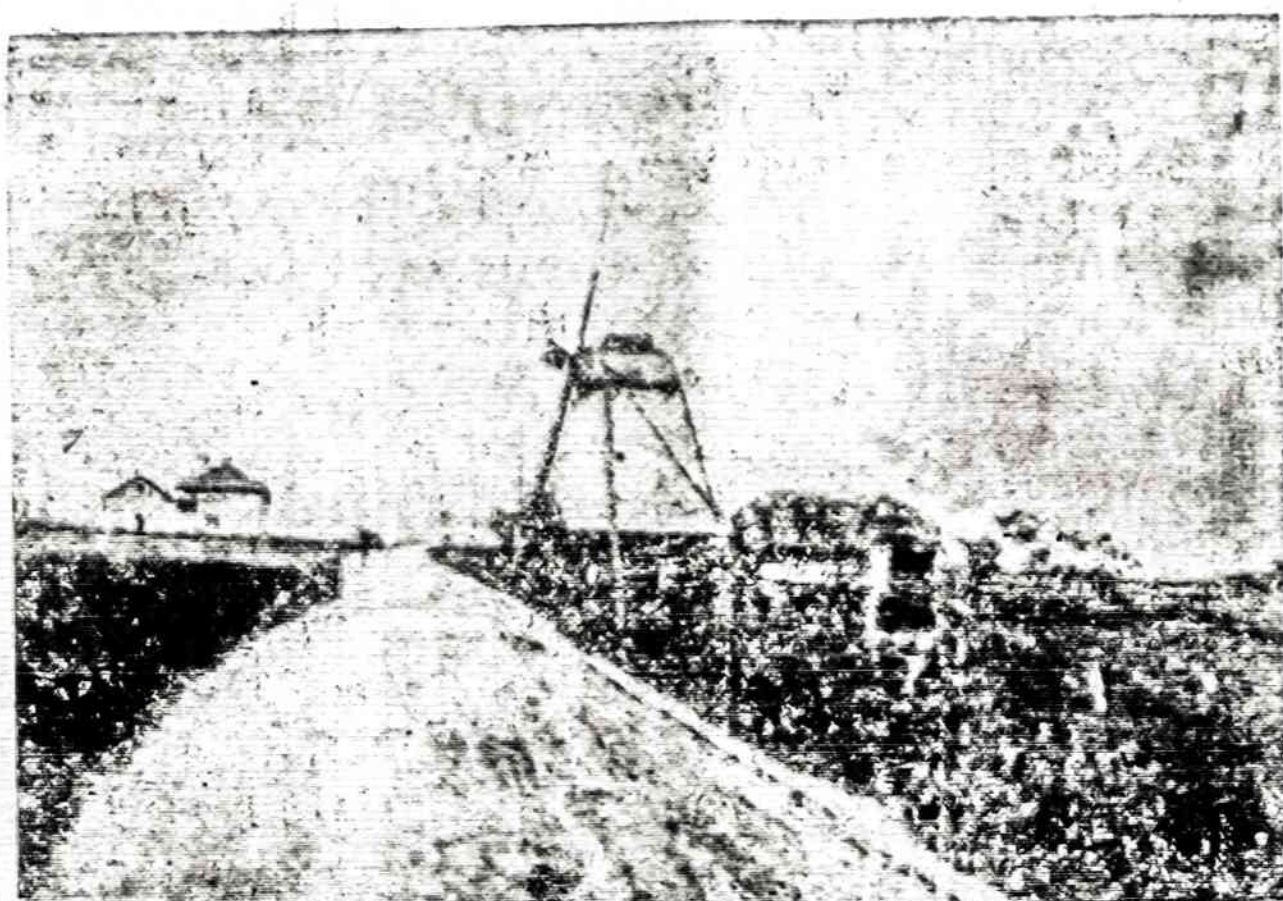
te ant galvos: suprask, lenkas,
ir šoką kiskeliai, "Care Saltane"
taip pat skomorocho pasako-
koja panašią pasaką, kurioje
liečiami politiniai motyvai yra
nepalankūs carams ir didžiū-
nams. Yra jaunimo skambi dai-
na, A. Sodeikos padainuojama
su pritarimu.

Pabaigos scena kiek primena
taip pat Valstybės Teatre rodo-
mo "Šarūno" pabaigos sceną su
laidotuvių — deginimo apeigo-
mis, tik čia įvestos verkėjos —
operos choristės atsisveikinimo
momentas. (Kodėl tu mirei?...
Ar tu valgyt neturėjai?... Ar tu
namų neturėjai?... Ar tavęs žmo-
na nemylėjo?...).

Kadangi šis pastatymas dabar
pirmoje eilėje žymėtinai, kaip
istorinis, tai pravartu visą turi-
nį išdėstyti, neminint plačiau
Grigaitienės ir Petrausko žino-
mo dainavimo.

Pirmame paveiksle puota Nau-
garduko pilyje. Svečiai ir pil-
ies artimieji sveikina laimingai
grįžusį iš kelionės savo kuni-
gaikštį Liutaurą. Jis šaltai pri-
ima sveikintimus. Tai pastebėju-
si kunigaikštienė Gražina nori
nutraukti puotą, bet pažo Lai-
mutis ir Ramunė prašoma, nu-
sileidžia. Paskatintos merginos
ima dainuoti. Gendancią visų
nuotaką pataiso savo daina Rim-
vydas, pilies artimas. Inter-
medijoje klajokliai išdaigininkai
(šposininkai), užsukę į Naugar-
duką, šia proga vaiduoja paukš-
čių ir žvėrių vestuves. Rimvy-
das kviečia dainuoti vaidiląs.
Senasis vaidila nepatenkintas
tarpusavio vaidais, atslenkiančiu
nauju tikejimu. Jaunas bajoras
garbina lietuvių ginklus, žirga-
rį užtraukia žygio dainą. Daini-
ninkams įsisiūbavus, antrasis
vaidila drauge su svečiais ima
garbinti Vytautą, bet tuo tarpu
Liutauras trenkia taure ir liepia
visiems išsiskirstyti. Visi skir-
tosi, nesuprasdami Liutaurą el-
gesio. Liutauras širdy kyla ap-
maudas ir kerštas prieš Vytautą.

Antrasis paveikslas. Muzika-
linis antraktas. Pily naktis. At-
vyksta kryžiuočių pasiuntiniai.
Liutauras nutaria slapta žygiuo-
ti prieš Vytautą. Pakviečia Rim-
vydą. Išakio šaukti kareivius ir
ruošti žygiuoti į Lydą, nes ten
Vytautas, jį pakėlęs kunigaikš-
čių ir dovanojęs žemės. Rimvy-
das pasakoja senovės papročius.

kaip elgdavęsi kunigaikščiai, į
naują vietą perkeldami sostą.
Liutauras atidengia paslaptį:
buves pas prūsų ordino magis-
trą ir sudaręs su juo sutartį —
Lydą sunaikinti padėsia kryžiuo-
čiai. Nors Rimvydas smerkia bi-
čiulysę su priešais, Liutauras
nė klausyti nenori taikintis su Vy-
tautu, tik trokšta grąžinti pami-
nėtą garbę. Liutaurui išėjus, įeina
Gražina. Rimvydas jai papasa-
koja Liutaurą planus. Gražina
nori perkaibėti savo vyrą, bet
Liutauras pasisako kovosiąs li-
gi galo. Gražina, likusi viena,
šaukiasi dievų pagalbos, neži-
nodama ką sakyti kryžiuočių
pasiuntiniams prie pilies lau-
kiantiems atsakymo.

Trečias paveikslas. Pilies kie-
me Ramunė laukia Laimučio.
Pasirodo ir Laimutis. Abu my-
limieji džiaugiasi meile ir ra-
miąja rudens naktimi. Iš rūmų
ateina Gražina. Liutauras per-
kalbėti jai nepavykė, todėl ryž-
tasi gelbėti pati tėvų žemės. Lai-
mutis įsako išsiųsti vokiečių pa-
siuntinius: tokia esanti... Liu-
tauro valia. Tačiau Gražinos šir-
dis nerami. Susirūpinęs ir Rim-
vydas praneša, kad kareivys jai
pasirodęs ir laukia už pilies Liu-
tauro. Su nelaukta žinia įbėga
Laimutis: kryžiuočiai šnakt
pulsia Naugarduką, nes kuni-
gaikštis išvaręs jų pasiuntinius.
Slėpdama savo sumanymą, Gra-
žina sakosi dar kartą einanti per-
kalbėti Liutaurą. Laimučius lie-
pia, kunigaikščiui išėjus, paduo-
ti ginklus, Rimvydai — šaukti
kareivas ir tinkamai pasveikinti
valdovą. Renkasi kareivys. Su
Liutauru šarvais pasirodo Gra-
žina. Kareivys ją sveikina ir
žygiuoja į karą įsitikinę, kad
juos veda Liutauras.

Ketvirtas paveikslas. Už už-
dangos girdėti kryžiuočių cho-
rusą.

radas "In Gottes Namen fahren
wir". Giesmė nutelsta. Pakilus
uždangai, lietuvių gieda himną
Kovui. Kareivys išeina. Aikštelė
netoli mūšio vietos. Lietuvių
atsarginiai seka kovą. Stebisi
keistai kovojančių kunigaikščių,
(kuris ir kardą išeidamas ne
taip užsikabino), šaukiasi Kovą
padėti jų viešpačiui. Pasirodo
juodasis riteris ir nusiskubina į
mūšio lauką. Paskui jį nubėga
ir atsarginiai ginti savo valdo-
vo, bet jau vėlu. Atveda suni-
kinti sužeistą jų kunigaikštį. Rim-
vydas ir Laimutis pažįsta Liu-
tauro šarvais apsirengusią Gra-
žiną. Gražina prašo Rimvydą
globoti jos mylimą vyrą ir nie-
kam nesakyti šio karo paslap-
ties. Miršta. Susirinkę kureivys
paskutinį kartą pagerbia kuni-
gaikščio (Gražinos) lavoną.

Penktas paveikslas. Naugar-
duko aikštėje ties šventykla
kraunamas šermenų laužas. Už
scenos rauda raudotojos. Pasi-
rodo laidotuvių eiseną. Atneša-
mas lavonas. Visi gedi žuvusio
kunigaikščio. Atsisveikinimo
apeigas pradeda Rimvydas ir
Laimutis. Artinasi žiniai, vai-
dilos, krivės. Kareivys žvan-
gina kardais, vydami nuo miru-
sio nelabąsias dvasias, (prie jo
prideda baletas darbas). Vaidi-
la ragina krauti laužan brange-
nybes ir lobius, kurie būsią rei-
kalingi dausose. Ekstazėje regi-
kritusį karžygį skriejant dan-
gaus erdvėmis. Minia puola be-
laisvį kryžiuotį, bet tuo tarpu
pasirodo juodasis riteris. Jis nu-
simeta skraistę, ir visi pažįsta
Liutaurą. Minia džiaugsmingai
prie jos veržiasi, bet jis liepia
kurti laužą, nes į dausus žengia
mylimoji jo žmona. Liutauras,
didžios nelaimės slėgiamas, at-
simena laimingas meilės dienas
ir nebegrįžamą laimę. Atsi-
mena įvykdytą kryžiuočiams

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

LITERATŪRA. Lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1854 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstantys, V. Kėvės, Igno Šlapelio, Vinco Macičio, P. Joniko, V. Stankos, Z. Rukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnės kūrinių paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

DAINŲ SVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaidičienės atsiminimai apie dainų sventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojančioms, gerinti autorės puikiai stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

VIEŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkštelės aprašas tas Juozo Adomaičio — Dėdės Serno gyvenimas. Tai ne senas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksliai to laikotarpio buities Hite ratūrinė studija, suskirstyta skirsniais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

LIETUVIŠKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamalauskio įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, patealgoje duodama vitovardžių pavadinimų, ir jų vertinai į rokičių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$4.

KĄ LAUMAS LAMA, rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie žmones ir vietas neprik. Lietuvoje ir pili-
matistais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius
bet kainuoja tik \$3.

JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprai-
tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik a-
Jurgio Jašinskio knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poe-
ziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises.
Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$5.

HATKINIS NOVELAS, H. Ločenko kūryba, J. Valaš-
kaitės vertimas. 304 pusl. knygoje yra 40 samojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos galima pasigauti, 179 So. Halsted St., Chicago,
IL 60649. Užsakant prašyti, pridėti šiekį pastarąsias žaidimas

ST. PETERSBURG, FLA.

Kazimiero Kleivos 75 metų sukakties minėjimas

Yra mūsų tarpe žmonių, ku-
nų rožių puokštę, o bučiuodam
nų nueitas ligas amžiaus kelias
linkėjo Jam laimės ir sveikato-
nebuvo be tikslo. Su kiekvienu
jų žingsniu buvo siekta aukštes-
nių tikslų: paskatinkimo bažny-
čiai, tėvynai, žmonijai ir savo
šeimos labui. Toks yra mūsų
St. Peterburgo kolonijoj Ka-
zimieras Kleiva. S. m. sausio 4
d. suėjo jo išgyventi 75 metai.

Susibūrę I. ir J. Valauskų so-
dyboje, žymūs kolonijos veikė-
jai, šeimos artimieji bei drau-
gai, su pagalba žmonos Viktori-
jos, suruošė Kazimieriui Kleivai,
jo gimtadienio progą, netikėtą
Jam pagerbimą su vaišėmis.

Po jam netikėto (K. Kleivos)
užpuolimo — pasveikinimo ir
išsiskėkimų, keliant šampano
taures, buvo Jam sugiedota il-
giausių, sveiktausių ir darbin-
giausių metų.

Ilyamėtė ir veikli Kazimiero
gyvenimo draugė Viktorija įtei-
kė savo mylimam vyrui raudon-
ius.

Ir su priešų bernuželiai
Jauni susikirto,
Ir ne vienas dobilėlis,
iš balnų išvirto.

O, seselės ir motutės,
Karžygius minėkit, —
Gavę žinią nuo laikstutės
Veltui neliūdėkit...

Vargo Poeta

Lietuvio malda

Tėvynė mano mylimoji,
Šaukei tu gelbėti mane —
Ir aš eju kardu rankoje,
Matydamas parbloktą tave.
Eju pametęs arklių seną,
"Sudiev" pasakęs tik namams,
Eju kur karas brolius gena
Ir mirtį lemia lietuviams.
Kapuose užkasti didvyriai,
Numirę garbei Lietuvos —
Dėl žemės ir tėvų jie mirė —
Ainiai jų gerbti nenustos.

Vargo Poeta

PIRKITE JAV TAUPYMO BOND

KVIEČIAME Į NAUJIENŲ

BANKETA

NAUJIENŲ 69 M. SUKAKČIAI PAMINĖTI

Sekmadienį, š. m. kovo 6 dieną

MARTINIQUE SALEJE

2500 W. 94th Street

Evergreen Park, Illinois

• DAINOS

• SVEIKINIMAI

• VAKARIENĖ IR GERIMAI

• ŠOKIAI

Pradžia 5 val. popiet — Įėjimas \$20.

BANKETA RUOSIA

NAUJIENOS

Vietas prašome rezervuoti iš anksto

1739 SO. HALSTED STREET,

CHICAGO, ILLINOIS 60608

arba telefonu 421-6100

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

As of January 1, 1980	
Subscription Rates:	
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	metams \$40.00 pusei metų \$22.00 trims mėnesiams \$15.00 vienam mėnesiui \$4.00
25 cents per copy	
Nuo sausio pirmos dienos	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams \$45.00 pusei metų \$24.00 trims mėnesiams \$12.00	
vienam mėnesiui \$5.00	
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$48.00 pusei metų \$26.00 trims mėnesiams \$13.00	
vienam mėnesiui \$5.00	
	Užsieniuose:
	metams \$48.00 pusei metų \$26.00
	Nauijenos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, pirmadienius ir šventadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago IL 60608. Telef. 421-6100.
	Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, pirmadienius ir šventadienius — iki 12 val.

Lietuvos nepriklausomybė

Ateinantį trečiadienį, vasario 16 d., sueis lygiai 65 metai kai buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė. Jeigu būtume Lietuvoje, tai trečiadienį būtų didelė šventė visame krašte. Trečiadienį šventę ne tik visi lietuviai, bet ir visi Lietuvos gyventojai. Lietuvoje nuo amžių gyveno žydų, lenkų, latvių, rusų, vokiečių ir kitų tautų žmonių. Daugelis jų prisidėjo prie Lietuvos nepriklausomybės. Kiti nepriklausomybės nesuprato ir prie nepriklausomybės įvedimo neprisidėjo, nors jie nepriklausomą kraštą gyvenimu gėrėjosi ir kartu su visais nepriklausomybę šventė.

Bet gyvenamieji Lietuvoje. Mes gyvename Amerikoje, kuri savo gyvenimą nepriklausomai tvarko jau ištisus 200 metų. Amerikiečiai nekovoja tarp savęs, kaip kovoja lietuviai. Jie tarp savęs pasipiešia, kai ateina pirminiai rinkimai, bet jie to neaptykiant neturi, kuri pasireiškia lietuviškame visuomeniniame gyvenime.

Lietuvos nepriklausomybę JAV pripažino prieš 60 metų, bet Amerikos Kongresas Vasario 16-ąją paskelbė Lietuvos Nepriklausomybės Dieną šių metų vasario 3 dienos vakarą. Iki šio mato JAV prezidentas šio Kongreso akto dar nepasirašė. Reikia manyti, kad jis laukia vasario 16 dienos aktui pasirašyti.

Amerikoje Vasario 16-oji yra darbo diena. Visi, kurie dar neišėjome pensijon, tai Vasario 16-ąją minėsime ateinantį sekmadienį. Chicagoje tą dieną susirinkime Marijos aukštesniosios mokyklos salėje ir ten paklausysime kalbų giesmių ir visi kartu paminėsime.

Amerikos Kongresas, galingiausias visame pasaulyje, Vasario 16-ąją paskelbė Lietuvos Nepriklausomybės Dieną, Amerikos lietuviai Lietuvos nepriklausomybės sukaktį minės vasario 13-tą dieną, o kiti minės vasario 20 d. Dar kiti minės tą dieną kitomis dienomis, kada bus laisvi nuo kitų įsipareigojimų.

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį lietuviai gali paminėti visame laisvame pasaulyje. Kur tik tai gyvena didesnis lietuvių būrys, ten jie gali nepriklausomybės paskelbimo sukaktį paminėti.

Punktukas Anykščiūse

mybės paskelbimo sukaktį paminėti. Mums atrodo, kad ir šią dieną Kinijoje galėtų Lietuvos nepriklausomybę paminėti. Komunistinė Kinijos vyriausybė atėmė nepriklausomybę Tibetui, bet ji leidžia Formozai (Taivanui) nepriklausomai tvarkytis. Ji norėtų savo valią primesti Formozos gyventojams, bet sekretorius George Shultz jiems pranešė, kad "pasizadėjote prievartos nevartoti. Jeig unorite taikos, tai pildykite savo pažadą."

Tiktai Sovietų Sąjungoje Lietuvos nepriklausomybės nieka snegali paminėti. Sovietų karo ir policijos jėgos Lietuvos nepriklausomybę panaikino, pravedė klatingus rinkimus į "liaudies seimą", kuriame nebuvo Lietuvos liaudies ir nebuvo jokių seimo taisyklių. Buvo rinkimai, bet lietuviams nebuvo ko rinkti arba iš ko pasirinkti, nes buvo tik vienas komunistų pasiūlytas kandidatas. Lietuviai klatingų rinkimų nemėgsta ir jų nepripažįsta.

Pačioje Lietuvoje rusai, atėję antrą kartą į Lietuvą, naikino viską, kas primintų laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Pirmiausia išvežė į Rusijos gilumą lietuvių mokytojus, kad ne tik vaikus, bet ir suaugusiųems neprimintų apie nepriklausomą Lietuvą. Stipresnės valios karininkus sušaudė pačioje Lietuvoje arba išvežė į Maskvos čekos pogrindžius. Policininkus išvežė prievartos darbams. Ten taip pat buvo išsiųsti profesorai, įstaigų tarnautojai, įvairūs administracijos pareigūnai. Iš mokyklų ir knygynų išrinko visas knygas, kuriose buvo minimas nepriklausomas Lietuvos gyvenimas. Po kelis egzempliorius išsiųžė į Minską, o kitus sumalė popieriu gaminti. Dalį sudegino, kaip tai darė načiai.

Mokyklose uždraudė užsiminti apie nepriklausomą Lietuvos gyvenimą. Jeigu kuris iš vyresniųjų užsiminė, tai tą baudavo. Okupantas negalėjo pakęsti nepriklausomo Lietuvos gyvenimo, nes paėdėjo lietuviams. Per 22 metus lietuviai, savarankiškai betvarkydami savo krašto reikalus, geriau gyveno negu rusai komunistinėje sistemoje. Lietuvą okupavusiems rusams Lietuva buvo mažoji Amerika. Lietuvos krautuvės buvo pilnos prekių,

ST. CATHARINES, ONTARIO

Dalyvavau estų karių veteranų organizacijos įsteigimo 30-mečio sukakties paminėjime. Šios sukakties paminėjimas įvyko š.m. sausio 20 dieną Toronto Estų Namuose.

Estų karių veteranų organizacijai priklausančių yra apie 400 narių Kanadoje. Toronto estų karių veteranų skyrius yra gausiausias nariais, todėl ir veiklos centras yra Toronte. Be to, ir veikimo sąlygos yra palankios, nes Toronto estai turi erdvius Tūrtinius Namus minėjimams ruošti. Pastebėjau, kad buvę estai karininkai yra aktyviai įsijungę į veteranų organizacijos veiklą ir yra visuomenės gerbiami bei medžiaginiai remiami. Turimais žiniomis, 30-mečio šventės paminėjime buvo apie 100 dalyvių svečio teismis. Didžiąją dalį jų svečių sudarė žymesni veikėjai estai iš Toronto, Hamiltono, Montrealio, Brantfordo ir kitų miestų. Buvo svečių ir iš JAV, Detroito skyriaus. Šventėje ilgą kalbą nebuvo. Sveikinimo kalbas pasakė didelis skaičius estų veikėjų ir Estijos konsulas E. Heinsoo. Iš lietuvių, sveikinimo kalbas pasakė: Vilniaus šaulių rinktinės vicepirmin. S. Jokubaitis ir Viado Pūtvio šaulių klubo pirmin. V. Bačėnas.

Estai šioje šventėje žymius estų veikėjus apdovanojo medaliais. Tokiu medaliu buvo apdovanotas ir visuomenės bei karių organizacijų veikėjas Stasys Jokubaitis, iš Toronto.

Apdovanojimo pažymėjimo lape yra šis įrašas: "Pasaulio Estų Laisvės Kovotojų Sąjunga. Stasys Jokubaitis yra apdovanojamas šios sąjungos 3-čios klasės medaliu už jo ypatingas pastabas ir paramą kovoje dėl Estijos nepriklausomybės atstatymo, 1932 m. gegužės mėn. 15 dieną. Nr. 30."

Medalius įteikė Estijos konsulas E. Heinsoo.

Atkreipia dėmesį, kad estai tikrai vėmė karius veteranus. Šventėje daktinė laimikių loterija buvo negausi fantais, nors loterijos bilietų platnimas vyko labai sėkmingai. Bilieto kaina — vienas doleris. Bilietų platintojams dar nepriėjus prie šventės, estai jau laikė rankoje penkinę, kartais ir daugiau. Nepastebėjau, kad bilietų platintojai gašintų laiką, siūlydami įsigyti laimikių bilietus. Pas mus, lietuvių, taip nėra, nes pasitaiko ir tokių, kuriems ir siūlant bilietų neperka. Estai perka noriai bilietus ne tam, kad laimėtų, bet jaučia pareigą prisidėti prie estų padengimo suraštoje šventėje. Atkreipiau dėmesį ir į tai, kad estai laimikių loteriją praveda sklandžiau negu mes. Pas juos komisija, baigus bilietų platinti, surinkusi iš platintojų bilietų šakneles, jas sumaišo ir ištraukia tiek bilietų, kiek yra fantų. Vėliau paima bilietą ir iškele fantą, praneša laimingo bilieto numerį. Laimingiesiems dar neatstiemus fanto, saukiamas kitas numeris ir per trumpą laiką pradeda pildyti.

Arudai pilni javų, tvartai pilni galvijų. Komunistinės sistemos lentynos dar ir šiandien tuščios. Andropovas vasario 1 dieną priminė Sovietų Sąjungos darbininkams, kad jie privalo pasistengti ir tas lentynas pripildyti.

Rusai lietuvių tautą ir Lietuvoje gyvenusius žmones pavergė, bet jie nepajėgė pavergti Amerikoje gyvenančių lietuvių. Amerikos lietuviai daro įtakos ir krašto gyventojams, ir Kongresą ir administraciją, kuri nepripažįsta Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą, kritikuoja už žmogaus teisių trėpimą Lietuvoje, už įsiveržimus į Sibirą, neleidimą išvažiuoti į užsienį.

Sovietų valdžia pradėjo apmokėti rusams parsidavusius lietuvius, kas daryti Amerikoje. Čia bando infiltruoti JAV lietuvių organizacijas, silpninti JAV lietuvių įstaiigas, griauti mokyklas. Jiems rūpi išjungti JAV lietuvių iš kovos už Lietuvos nepriklausomybę. Jie nori, kad Amerikos lietuviai apie nepriklausomybę neužsimintų. Kada JAV Kongresas svarsto planus Vasario 16 d. Amerikos lietuvių Dienai įvesti, tai Maskva planuoja lietuvių tarpe sukelti erzelynę. Amerikos lietuviai greitai susiorientavo ir suruošė gausų ir gyvą piketavimą.

Rusai gali bandyti vartoti kitas priemones savo ardomiesiems tikslams siekti, bet gūvūs lietuviai juos atpažins ir neleis sauvaiiauti. Lietuviai išmoks vieningai kelti Sovietų klastą viešumon ir sieks laisvės pavergtai Lietuvai.

ką praveda loterijos paskirstymą. Kurie laimėtojai tuo metu nebegirdo išaukto laimingo bilieto numerio, bilietas prisegamas prie fanto ir pakartojamas per garsoakabę. Vėliau vėl tęsiasi šoktai.

Ar nevertėtų ir lietuviams pradėti praktikuoti pagal estų pavyzdį, pravedant loterijos traukimą, ir tokiu būdu būtų sutalpoma datų laiko.

Man sėdint prie vieno stalo su estu kpt. H. Hkore, pasisakiau esąs lietuvis. Tada jis pareiškė, kad jis, būdamas jaunas artilerijos karininkas, Sovietams okupavus Estiją 1941 m. vasario mėnesį, su 99 rusais karininkais buvęs išsiųstas į Lietuvą, Šiaurinę miestą, kelių mėnesių kuršoms, susipažinti su naujais Sovietų sunkiaisiais ginklais — artilerijos patrankomis. Baigus kursų, buvęs išsiųstas prie Rusijos šėtos ir vieną artilerijos dalinį. Prasiđėjus vokiečių-rusų karui, jo dalinyje sunkieji ginklai, neturėdami svėdinų atsargų, ir rusų karininkams būnant panikoje, trys estų karininkai pasišalino, ir vokiečiams atiteko be kautynių visi naujieji rusiški sunkieji ginklai.

Vėliau kpt. H. Hkore, kaip ekspertas rusiškų sunkiųjų pabūklų, buvo paimtas į vokiečių armiją ir tomis patrankomis daužė rusų pozicijas.

Po ilgesnio pasikalbėjimo, atsiklausiau kapitono, ar galu apie tai parašyti į lietuvišką spaūdą, kad buvai Šiauliuose ir, kaip baigus karinius rusų kursus, vykstant sovietų-vokiečių karui, kovojai prieš raudonąją armiją.

Atsakė taip, viską gan rasyti. Be to, kpt. H. Hkore papildė savo pasakojimą, kad karo pabaigoje tarnavo JAV armijoje, nes gerai mokėjo anglų, rusų ir vokiečių kalbas.

J. Šaraphickas

Turkijos karinė valdžia laikinai uždarė du Istanbulo laikraščius: vienas yra kairiojo sparno, o kitas — Islamo fundamentalistų. Sausio 27 d. Europos Taryba svarstė žmogaus teisių klausimą ir demokratinių progresą Turkijoje.

Budapešte milicija uždarė vengrų disidentinės spaudos centrą, kuris buvo architekto L. Rajko buite. Iš ten vengrai gaudavo spaudą, kurią viešai platinti draudžiama. Patalpoje buvusius keturis asmenis suėmė, bet vėliau paleido.

Britų komunistinė spauda puolė lenkus pabėgėlius, kurie emigruoja į Pietų Afriką. Esą, jie pritaria rasinei segregacijai.

ILGAS SVAISTAS

ELDORADO

(Tęsinys)

"Užrašysiu", pagalvodavo, "kuriai nors bažnyčiai, kloninei ar prieglaudai. O gal pavesti kuriai nors iktavių draugijai? Jau buvo nusistatyta pasukoti Lietuvai, tad tegu sau lietuviai ir naudojasi. Bet jau nei Casey, nei jo vaikai to namo negaus. Už ką gi jiems? Nė pirštu nėra prikišę ar kno nors kitu prisidėję. Tegū sau veltui nesitiki ir nelaukia."

Bet visa tai tik mintys — palaidos, neišbaigtos. Ryžto nebuvo. Kažkokie pasamones stabdžiai ar likesčiai sulaukydavo nuo galutinio apsisprendimo.

Tuo tarpu slinko dienos ir metai. Ji vis penėjosi ir tuko. Galų gale visai sunki, nepaslanki pasidarė. Sau būtų buvo pasirinkusi pačiame viršuje, penktajame aukšte. Jau vargas buvo nusileisti lipyne žemyn, o tuo labiau užkopti į viršų. Prekes ir kitus reikalingus dalykus užsakydavo telefonu. Nustojo bet kur lankytis. Pas ją irgi beveik niekas neužėdavo. Pirmiau mėgdavo dar palošti pinaklio. Bet ir tas nusibodo. Visai neįdomio pasidarė žiovuojančios kaimynės su tomis pat pasidusiomis kalbomis. Visiškai užsidarė savo šešių kambaryčių būte ir duso. Tikrai troško tarp gausybės popierių gėlių, kilimų, sofų, minkštų spalvėtų priegalių, tarp daugybės baldų, dvigubų

užuolaidų ir nuolat užtemdytų, aklinau uždarytų langų. Buto plėtas buvo didelis, bet visur taip užkrauta, nereikalingai, pamėgdžiojant kitus prikimšta, prikarstyta, jog net staigiai pasisukti pavojinga būdavo.

Dažniausiai šliurinėdavo ji po virtuvę arba tēn sėdėdavo. Čia buvo šviesiau ir erdviau. Virtuvėje jausdavosi laisvesnė, ne tiek varžoma visokių kūmučių nurodymų ir ceremonijų. Čia drąsiai atsidadydavo langą ir berdavo karveliams visokių trupinius ant gretimo namo plokščio stogo, kuris buvo kiek žemiau. Karvelių suskrisdavo dideli būriai, įvairiausių. Idomu jai buvo žiūrėti, kai jie vikriai sukinėjasi atstatę gužius, gyvai burkuoja, o kiti krapštinėja savo pasparnes, atskleidę plunksnas saulės atokaitoj. Tai buvo vienintelė josios pramoga, kuri niekad nenusibodavo. Daug lūdniau pasidarydavo, kai lietus pildavo arba darganos užėdavo. Tada karvelių nesulaikydavo. Kažkur jie dingdavo.

Vienu metu kažkas naujesnio, idomesnio krustelėjo jos sieloj. Tarytum atgijo kažkas prarasta ir apraudota. Gyviau visur pradėjo rašyti, kalbėti apie DyPy. Vienur kitur jau buvo pasirodę jie, čia pat tame pačiame mieste. Vadinas, buvo apčiuopiama, aiški tikrybė. Kai jos kaimynas, tavernos savininkas, susilaukė dypuko, jau ji nebeiškentė ir skubiai nuikūnino.

Tikrai už smuklės stalo, šalia senojo šeimninko, išvydo naują šaunų vyruką, pardavinėjan-

tį gėrimus. Ji prisėdo prie to pat pailgo stalo ir paprašė vyno, kad pasikalbėtų su senuoju savininku. Bet jo šnekinti nė nereikėjo. Jis pats pradėjo kalbą.

— Matai, kaimynėle, aš jau turiu, susilaukiau! Na, kaip atrodo? Fain vyras! Tai tikras brolio sūnus, o dabar tikrausias man varkas.

— Kai savo neturi, žinoma...

— O kam man reikia? Sakiau, kad Dievas duos, ir davė. Dabar jau turiu kam palikti savo namą, ir visą būrį. Vis mane puldinėjai, ko aš viengungiū būdamas besusiilauksiu, kam visą savo turtą paliksiu. O dabar matai kaip gerai. Juk ką gi šis vargas be savo tokio dėdės būtų daręs dabar?

— Jaučiu, kad jam abiem dabar labai gerai.

— Šiūr, kad gerai. Bet kaip su tavim, pasakyk? Juk tu daug turtingesnis už mane. Kam tu savo apartamentus paliksi? Ar niekas iš tavųjų neatsiliepo? Nieko nelauki dar?

Kaip bukit peiliu smogė jai į skaudžiausią jos žaizdą. Staiga priūtriko kvapo ir akys užtemo. Tuojau norėjo apsisukti ir išeiti, kad daugiau nebeskaudintų. Bet staiga pašoko viena mintis ir sustabdė ją.

— Gal ir yra viena sesuo Agnieška Seibutienė su dviem sūnum... Bet kur ji dabar, nežinau.

— Ar nerąšai, neleskajai? Aš tai, mat, pats susiradau sūnėną, užgrūstą Džermanų kempę, ir parsikviečiau.

— Kad nieko nežinau ir neišmanau. Gal tavo

sūnėnas dabar man paaiškintų.

— Kodėl gi ne, šiūr! Eikše, Poviliuk, susipažink. Čia misiz Key, mano sena kaimynė. Dabar pasikalbėkit judi. Aš tave pavaduosiu už stalo, nes tu ir mane pavaduoji.

— Ar jau seniai iš Europos? — paklausė Key.

— O! jau greit du mėnesiai.

Šeimiminkas neįskentė. Aptarnaudamas svečius, pribėgo ir bloškė:

— Matai, kaimynė, ligi šiol nė nežinojai. Atsiškyrus nuo visų, užsidarius kaip nabašnikas laidotuvių koplyčioj. Aš tik klausaus, kada varpais užskambins. Išties kaip nabašnikas pasidarei. O jak tokią gyvą, žmoniška būdara!

— Palauk, netrukdyk tu, plepiau! Paskui su tavim pakalbėsiu.

— Taigi... — ji vėl prabilo į Povilą: — Gal girdejai ten kempę, ar nebuvo kartais Agnieškos Seibutienės su dviem suaugusiais sūnumis?

— Mūsų stovykloj tai negirdejai, o daugiau kas gi ten visus suvalkys.

— Tai ne vienoj kempėj visi gyvenot?

— Oi nei! Daug tu stovyklų yra, plačiai po visą Vokietiją išlaikytų. Ar tamsta tikrai žinai, kad sesuo pasitraukė iš Lietuvos į Vokietiją? Ar turėjo ji tamtos adrešą?

— Turėjo, kaip gi neturės. Visą laiką susirašinėjom. Keturiasdešimtais metais net penkis dolerius buvau nusituntusi.

(Bus daugiau)

VAKARŲ VĖJAI
112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasirūpinkite poeziją, kai atsijusite pinigų tokiu adresu:
Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-4 darbo dienas
ir kas antrą sešadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553
Service 855-4506, Page 06058
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
1907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradi. 1-4 popiet.
sektvadi. 9-1 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
residencijos tel.: 448-5544

FLORIDA
DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33716
Tel. (813) 321-4206

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Jūsų - Plius apdraus
ZEMA KAINA
namų Master Charge
ir visa kortelės
SEKENS. Tel. 925-8061

MOVING
Apdraustas perkraustymas
ir įvairių atsveimų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIO SEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. vakaro.
Štotos WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Park.
Vedėja - Aldona Daukus
Tel.: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAJDIŲNYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Vos laidos iš WCEV stoties,
banga 1460 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Lietuvių Moterų Apšvietos draugi-
jos metinis narių susirinkimas įvyks
šeštadienį, vasario 12 d., 1 val. popiet
3808 S. Union Ave. Narės prasomos
gausiai dalyvauti, nes yra daug svar-
bių reikalų, kuriuos teks tinkamai
aptarti. Bus vaišės.
Rožė Didžiagalvis, rašt.

Pavergtoji Lietuvoj Nepaprasta audra

Atėjus iš šiaurės Atlanto, nak-
tį iš sausio 18 ir 19 d. ciklonas
sukėlė Baltijos jūroje, Lietuvo-
je ir Karaliaučiaus rajone labai
stiprius vėjus, atnešė sniegą ir
pūgas. Vėjo greitis Klaipėdoje
ir Nidoje užregistruotas 80 mē-
rų per sekundę. Stiprūs vėjai
sukėlė didelį jūros bangavimą.
Prieglaus upėje, Karaliau-
čiaus rajone, vanduo pakilo 130
centimetrų ir užliejo kai kurias
Karaliaučiaus gatves. Žemaitijo-
je audra išrovė daug medžių, iš-
vartė telefono stulpus ir vėl ap-
gadino Palangos tiltą.

Paroda Pilotiškiuose

Rašytojo Vinco Mykaloičio-
Putino gimtuosiuose Pilotiškiuo-
se įrengta literatūrinė paroda,
kur atspindi jo gyvenimą ir kū-
rybą. Parodai eksponatai pa-
imti iš Literatūros muziejaus,
Kaune, kur yra gari retų doku-
mentų ir nuotraukų.

Lietuvos kaimo jaunimas prieš branduolinius ginklus

Tiesa (121) aprašo šokių va-
karus, kuriuos šiais laikais ruo-
šia įvairiose vietose kaimo jau-
nimas, dažniausiai "kultūros na-
muose". Jaunimas dabar suva-
žiuoja iš tolimesnių kaimų au-
tomobiliams, t. y. moderniomis
priemonėmis, bet muštynėms
naudoja senoviskus įrankius:
lazdas, akmenis, tvorų stati-
nius...
Apie muštynes Simno kultū-
ros namuose tarytojui pasakojo
K. Kizelevičius: Kavalčiukų
kaime pamatęs dvi mašinas ir
motociklą, pilnus savų vyrų, jis

Montessori mokykla

iš akių supratęs, kad visi važiuos
į Simną muštis. Atvažiuosieji
mašinas paliko toliau, o patys
ėjo pakiemiais ir laužė iš tvorų
statinius, kuolus. S. Mikulskas
eisme kalbėjo, kad tų, kuriuos
jis sumušė, atpažinti negalėtų,
nes salėje buvo tamsu.

Laikraštis rašo, kad jaunimas
kaime šoka geroje salėje, kur
grindys parketo, užuolaidos ak-
somo, kristolo sietynai... bet mu-
šasi paprastomis lazdomis.

Nėra telefono abonentų knygų

J. Atkočiūnas Valtiečių Laik-
raštyje I. 18) rašo:
Telefono aparatus įsigyja tūk-
stančiai naujų abonentų. Tačiau
nuo telefonizavimo tempų gero-
kai atsilieka telefonų abonentų
žinytų leidyba. Todėl užėjus į
ryšių skyrių, čia nerasi respu-
blikos rajonų ir miestų telefo-
nų abonentų sąrašų. Mano su-
pratimu, kiekvieno rajono, mies-
to centriniame ryšių skyriuje
turėtų būti kiekvieno mūsų res-
publikos rajono, miesto telefo-
nų abonentų sąrašas. Tačiau
aip nėra. Kodėl?

"Tiesa" apie kun. A. Svarinską

Tiesa (127) trumpai pranešė,
kad LTSR prokuratūroje yra iš-
kelta kun. A. Svarinskui bau-
džiamoji byla ir "1983 m. sau-
sio 26 d. jis įstatymo nustatyta
tvarka patrauktas atsakomybėn.
Atliekamas tardymas".

Kun. A. Svarinskas buvęs ne
kartą sovietų organų įspėtas ne-
pažeidinėti įstatymų ir nepikt-
naudžiauti dvasininko padėtimi,
nenaudoti jos antivalstybinėi
veiklai.

Vokietijoje mirusieji lietuviai

† Bernardas Povilionis, VLB
Hamburgo apylinkės narys, mi-
rė 1982 m. spalio 22 d. Edmund-
stalo ligoninėje Geesthachte.
Palaidotas Geesthachto-Spaken-
bergo, Waldfriedhof kapinėse
spalio 28 d. Laidojimo apeigas
atliko ir gedulingas pama.das
atlikė kun. dek. V. Šarka.

Velionis buvo gimęs 1905 m.
kovo 30 d. Gos. agano kaime,
Linkuvos parap. Prieš pat mirį
paaukėjo vasario 16 gimnazijai
500 markių.

† Anna Reinke (Ona Krau-
zaitė Rinkienė), VLB Lübecko
apylinkės narė, mirė 1982 m.
lapkričio 25 d. į amžino poilsio
vietą Vorwerker kapinėse Lü-
becke, kur 1959 m. palaidotas
jos vyras Gas. avys, palydėjo LB
apylinkės vadysba ir būrelis lie-
tuvių. Ant kapo padėtos tauti-
nų spalvų kaspinais perrišos
gėlės.

Velionė buvo gimusi 1898 m.
kovo 20 d. Vilkaviškio apskr.
tyje. Nepriklausomoje Lietuvo-
je visą laiką gyveno Kaune, o po
aro — Lübecke.

Iš pranešimų atrodo, kad kun.
A. Svarinskas yra suimtas.

Sportininkų laimėjimai

Kauho "Žalgirio" krepšinin-
kai, žaidę Sov. Sąjungos čempio-
nate su Tbilisio "Dinamo", lai-
mėjo rungtynes rezultatu 97:68.
Tai penkioliktoji žalgiriečių per-
galė šiame čempionate.

Po to kai Vilniaus "Žalgirio"
futbolo komanda laimėjo Sov.
Sąjungos čempionatą, Lietuvos
futbolistai bus įtraukti į Sov.
Sąjungos rinktinę. V. Leven-
drauskas yra pirmas "Žalgirio"
žaidėjas, kuris yra pakviestas į
Sov. Sąjungos rinktinę, kuri
šiais metais Meksikoje dalyvaus
pasaulio jaunųjų čempionate.

Iš E. Lie. Lietuvių bendruomenė.
† Angelė Pakerytė Vilkienė (iš Vok. LB bendruomenės)

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis 1729 S. Halsted St.
FD. LE. Chicago, IL 60608
(312) 226-1344 24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 - 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2633 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel. 652-5245

LIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINIS
Patarėjai ir laidojimo direktoriai

DAN VANCE ir GEORGE SORIN

Atkaite automobiliams pastatyti

MOULANIN
TARNAVIMAS
OKIMAS
KOPLYČIAS
SOSE MIESTI
VALYBĖ

STEPONAS C. LAUK IR SŪNUS

4401 WEST 97th STREET
SOUTHWEST HIGHWAY
CHICAGO, ILL. 60644

BUTKUS VASAITIS

4401 West 97th Street
Tel. (312) 555-1100

PETRAS BIELIŪNAS

4401 West 97th Street
Tel. (312) 555-1100

A. & A.
KOSTUI BUTKUI

mirus,

jo žmonai dail. Sofijai, sūnams — Jonui ir Romui bei
jų žmonoms ir giminėms gilų užuojautą reiškia

AMERIKOS LIETUVIŲ DAILININKŲ
SĄJUNGA

For constipation relief tomorrow
reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural
rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight.
You'll like the relief in the morning.
Chocolated or pills, Ex-Lax is
"The Overnight Wonder."

Read label and follow
directions.
© Ex-Lax, Inc., 1982

Your Best Valentine!

GIVE
HEART
FUND!

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS — VASARIO 16 D. MINĖJIMAS

Chicagos Lietuvių Tarybos Lietuvos Nepriklausomybės—Vasario 16-sios minėjimas įvyks šia tvarka:

Šeštadienį, vasario 12 d.

- 12 val. vėliavų pakėlimas ir žuvusiųjų pagerbimas Jaunimo Centro sodelyje.

Sekmadienį, vasario 13 d.

- 10:30 val. pamaldos šv. Marijos Gėmimo parapijos bažnyčioje. Šv. Mišias atnašauja vysk. Vincentas Brizgys, pamokslą sako kan. V. Zakarauskas. Gieda parapijos choras, diriguojamas A. Lino. Vargonais groja Alvyda Eitutytė.

- 10 val. pamaldos Liet. Ev. Liuteronų Tėviškės parapijos bažnyčioje. Pamaldas laikė kun. A. Trakis. 11 val. Žionių bažn. — J. Juozapaitis.

- 2 val. popiet: akademinė dalis Marijos Aukšt. mokyklos auditorijoje. Kalbėtojai: vicekonsulė Marija Krauchunienė, kongr. Richard J. Durbin ir dr. Antanas Pranskevichius, tema "Pabaltijo valstybės TSRS imperijos sudėtyje: perspektyvos". Meninė dalis: montažas "Lietuvių tautinių šokių išraiška".

Lietuvių visuomenė ir organizacijos kviečiamos gausiai dalyvauti. Organizacijos pamaldose ir akademi- joje dalyvauja su savo vėliavomis.

CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBA

Suimtas Vytauto Kazakevičiaus sūnus

Bruselyje leidžiamas USSR News Brief (specialus leidinys apie Sovietų kalinius) praneša, kad Lietuvoje antrą kartą suimtas Liūtauras Kazakevičius. Spėjama, kad jis laikomas psi-

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas

Jeigu ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuviai Istante
American Travel Service Bureau
2727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 312 238-2787

• Neapmokamas patarimas užsakovui lėktuvų, traukinių, laivų keiči- nių (erubas), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas; Parduoda- me kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitas kraštas; Sudarome lėktuvinius giminių apsilankymus Amerikoje ir teikiame inter- macijas visais teisiniu reikalais.
• Trupytelė skriedami Chartered lėktuvais. Tik elias rezervuoti vietos. • Anksto — prieš 45 - 60 dienų.

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausia
Chicagos lietuvių istorija
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi

DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

Chicaginėje ligoninėje. Saugu- mas pirmą kartą ji suėmė 1980 rugpjūčio 19 už 45 pabaltiečių memorandumo pasirašymą. Jis tada buvo 27 metų. Tada jis bu- vo kalinamas Lukiškėse, paskui "gydomas" Vilniaus psichiatri- nėje ligoninėje. Paleistas 1981 metų vasarą.

Liūtauras Kazakevičius mokė anglų, ispanų, portugalų, rusų, lenkų ir lietuvių kalbas. Nori emigruoti į Vakarų. Baigęs vi- durinę mokyklą, toliau mokytis negalėjo. Neleido komunistinė valdžia dėl jo visuomeninė netin- kamų pažiūrų.

Jis yra pasmerkęs Molotovo- Ribbentropo paktą, yra pasira- šęs protestus dėl Ragašio, Ter- leckio, Sasnausko suėmimo, dėl žmogaus ir tautos teisių ignora- vimo.

Sis Liūtauras Kazakevičius yra sūnus Vytauto Kazakevi- čiaus, veiklaus komunistų parti- jos nario, žurnalisto, kuris ilgai ta- navo "Tėviškės" draugijoje. Ši draugija rūpinasi palaikyti ryšius su užsienio lietuviams. Jis bent porą kartų lankėsi Ameri- koje, specialiai domėjosi lietu- vių rašytojų kūryba, kultūrine veikla ir apie tai daug rašė so- vietinėje spaudoje. Dabar jis yra iš "Tėviškės" draugijos iš- ėjęs. Sakoma, kad jo sūnus su- darė jam daug nemalonumų ir sutrukdė kopti karjeros laiptais. Apie jo sūnų disidentą daug pa- sakojo Vladas Šakalys, kuris pats jį pažino ir ne kartą kur nors bendrai veikė.

LIC
Iš E. Liet.

St. Petersburg, Fla.

(Atkelta iš 3-čio puslapio)

K. Kleiva yra įmyęs giliai veiklos pėdą St. Petersburgo liet. kolonijoje.

Vos spėjęs įsikurti, K. Kleiva pajuto liet. religinių apeigų trū- kumą. Jo rūpesčiu buvo sudary- tas Bažnytinis komitetas, kuris tuoj surado liet. kunigą ir baž- nyčią.

Padidėjus lietuvių kolonijai, K. Kleiva pradėjo rūpintis gauti nuolatinės sekmadienines lietu- viškas pamaldas. Po rūpestingu

pastangų, atvykusiems pran- ciškonams padedant, buvo gau- ta iš vyksupijos leidimas turėti Sv. Kazimiero misiją.

K. Kleiva, pastebėjęs mūsų kolonijai informacijos trūkumo, išleido mėnesinį laikraštį "Mū- sų Informacija", kurį, vėliau pe- vėjęs Lietuvių klubas, pa- vadino "Mūsų Žinios".

Prieš keturius metus, susior- ganizavus Radijo vandenėlei, Ka- zimieras Kleiva, būdamas jos vedėju, skynė sunkius pirmus žingsnius iki pilno vandenėlės išvystymo.

Jis visada buvo ir dabar esąs aktyvus St. Petersburg organizacijų valdybose, kaip Lietuvių klube, ALTos sk., Katalikų Mok- slo akademijoje, Krikščionių De- mokratų, Vyčių org. ir kt. Ak- tyviai dalyvavo St. Petersburg VLIKo seime ir Katalikų Moks- lo Akademijos suvažiavime.

Jubilatas nuosirdžiai padėko- jė visiems susiinkusiems svei- kintojams, o savo mielai žmo- nai Viktorijai, padėkos ženklui, prisegė raudoną rožę.

Savaitės bėgyje — Kazimie- ro Kleivos sukurta proga, jo vardui įamžinti — vietoj dova- nų, buvo suaukota Tautos Fon- dui 70 dolerių. Svečias

Atlantą, atlikęs prieš penkias- d. šimt metų. To žygio paminė- jime dalyvavo ir Dariaus-Girė- no veteranų postas. Iškilnių va- dovų bus žurnalistas Stasys Pie- ža. Meninę programą atliks vy- čių choras. Šokiams gros "Aidu" orkestras. Banketas prasidės 1:30 val. po pietų. Įėjimo kaina asmeniui 20 dol. Norint daugiau apie tai sužinoti, galima skam- binti Jonui Paukščiui — telef. 523-0546, arba Klemensui Vi- džui nuo 6 iki 8 val. vakare — telef. VI 7-9195. Lietuviai yra kviečiami ir prašomi tame ban- kete dalyvauti.

— J. Andriaus sudarytą Lietu- vos žemėlapi ir išleistą Devenų Kultūrinio Fondo, galima įsigyti sušūniant užsakymus šiuo adre- su: Devenų Kultūrinis Fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733. Kaina \$6 + 65c per- siuntimo išlaidoms padengti.

— Sovietų Sąjungos lyderis J. Andropovas pakvietė atvykti kovo mėnesį į Maskvą Jungtinių Tautų generalinį sekretorių Ja- vier Perez de Cuellar kalbėtis Afganistano reikalu. Nuo 1979 metų gruodžio mėn. krašto oku- pavimo, Jungtinės Tautos kelis kartus reikalavo Sovietų kariuo- menės atitraukimo.

— Londono Hathrow aerodro- me įtaisytas eksperimentinis kompiuteris, kuris tikrins at- vykstančiųjų pasus. Amerikiečių pasai tikrinimui yra pritaikyti, bet britų kol kas dar ne.

— Iranas liepė išsikrausti iš Teherano Sovietų Tasso kores- pondentui O. Zuinkui.

— Sovietai paskelbė, kad Le- ningrado gyvulių tyrimo insti- tute bandymų tūboje išaugintas versis.

— Naujojo orbitinio lėktuvo "Challenger" bandomasis skri- dimas iš Cape Canaveral vė- l atidėtas.

STASYS ŠAKINIS LIETUVIS DAŽYTOJAS

Dažo namus iš lauko
ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.

4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)

Skambinti YA 7-9107

TRUMPAI

★

— Lietuvos Atsiminimų ban- ketas, kurį Chicagos vyčiai ruo- šia Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakčiai paminėti, bus vasario 20 d. Martinique sa- lėje, 2500 W. 95th St., Ever- green Park. Jame bus prisimin- tas Dariaus ir Girėno žygis per

KURIAM GALUI MOKĖTI DAUGIAU?

PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS
AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE
NUO \$300 IKI \$1,000

Chrysler New Yorker

BALZEKAS MOTOR SALES
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • K CARS
"U WILL LIKE US"

4030 Archer — VI 7-1515

JAU ATSPAUSDINTA

J. KLAUSEIKIO KNYGA BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.
Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.

KNYGA ISLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ
LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą,
arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,

2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

REAL ESTATE

Remat, Zamė — Pardevimui
REAL ESTATE FOR SALE

Remat, Zamė — Pardevimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS
DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS

• NOTARIATAS • VERTIMAL

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTORA

I. RACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKĖTI NUOMĄ?

GERIAU SKOLA.

Du miegami ir du kambariai sklepe. Centrinis šildymas atskirai kiekvie- nam butui. 2 auto garažas. Aluminium langai. Svarus. \$67,000. 62-tros ir California.

5 ir 4 medinis Brighton Parke, arti mokyklų. Mažas įmokėjimas. Savini- ko paskola.

MŪRINIS — 2 po 5 kambarius. Centri- nis šildymas, atskiras kiekvienam butui. 2 auto gar. Alumininiai lan- gai. Svarus. \$62,000. 72-tra ir Wash- ington.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX

2951 W. 63rd St.

Tel.: 436-7878

HELP WANTED — MAJEFEMALĖ
Reikia Darbininku ir Darbininkių

\$250.00 WEEKLY PAYCHECKS
(fully guaranteed)

working part or full time at home. Weekly paychecks mailed directly to you from Home Office every Wednesday. Start immediately. No experience necessary. National company. Do your work right in the comfort and security of your own home. Details and application mailed. Send your name and ad- dress to: American Fidelity Com- pany, Hiring Dept. 77, 1040 Lone- Star Dr., New Braunfels, TX. 78130.

MISCELLANEOUS
Ivairūs dalykai

BEN'S SHRIMP HOUSE

1049 W. North Ave.

Rūkyti karpai (chubs), sturys (sturgeon) ir upėtakiai (trout) bei RŪKYTI SVIEŽI UNGU- RIAI. Tel. 337-0263

BUSS. OPP. — IN TOWN
Biznio Proga — Mieste

PARDUODU BATAMS TAI- SYTI VISAS REIKALINGAS MAŠINAS IR ĮRENGIMUS.
4010 S. MAPLEWOOD
Telefonuoti
376-3691

BIG VALUE MAISTO KRAU- TUVĖ turi įvairių importuotų produktų, silkų, Lietuviškos duonos ir kt. Geras patamavi- mas. Atdara kasdien nuo 7 iki 7. Sekm. nuo 8 val. ryto iki 3 p.p. 4359 S. Campbell. Tel. 247-4735

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

give...

so more will live

HEART
FUND

ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAISYMAI
Turto Chicagos miesto leidimas. Dirbu ir užmėsčiuose, greit. garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPITIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tikrai \$1200 pusmėdžiui automobiliui
Liability apdraudimas pensinir- kams. Kreiptis:
LAURAITIS
445 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisomie visu. rē- šni stogus. Už darbą garan- tuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 or 737-1717

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 89th Street
Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės pra- šymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zepella, Agent
3204 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60642 - 424-3654
State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS
Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000.

PATS SKAITYK IR DAR KI- TUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJINIENOS"